

הביתה
פודקאסט

שלב א' - תחקיר

מטרת התחקיר:

- נחפש 'קצה חוט ראשוני' לסיפור מעניין לפודקאסט
- נגיע לראיון מוכנים – מכירים את 'השדה'
- נפתח מיומנויות חקר וחשיבה ביקורתית

תחקיר טוב מבוסס על מקורות מגוונים ואמינים!

אדם או גורם שמוסר מידע לעיתונות

מקום בו הדברים
מתחילים

גורם (לתופעה ,
לשגשוג כלכלי וכדומה)

מקור

מעין

מקום שממנו התקבלה ידיעה (ספר ,
חוקר, עד ראייה וכדומה)

המסמך הראשוני
שממנו יוצרים עותקים
(בלועזית: אוריגִינל)

מקורות מידע לחקר

קואורדינטות: 33°05′19″N 35°28′18″E

אביבים	
	
הספרייה של מושב אביבים	
מדינה	ישראל ישראל
מחוז	הצפון
מועצה אזורית	מרומ הגליל

אַבִּיבִּים (בתעתיק לטיני: Avivim)^[3] הוא **מושב ישראלי** של **תנועת המושבים** בגליל העליון, הממוקם סמוך לגבול ישראל–לבנון, על יד **קיבוץ יראון**. המושב הוא היישוב הצפוני ביותר מבין יישובי **מועצה אזורית מרומ הגליל**.

היסטוריה

המושב הוקם בשנת 1958^[4], ובשנת 1960 הוא יושב מחדש בידי עולים חדשים^{[5][6]}. המושב ננטש על ידי תושביו ובשנת 1962 תואר כ"בתים לבנים ריקים המחכים לאנשים שיאותו לבוא ולגור בהם"^[7]. הוא יושב מחדש בשנת 1963 על ידי תנועת המושבים, שיישבה במקום עולים מצפון אפריקה.

ב-22 במאי 1970 ירו **מחבלים** שלוש **רקטות בזוקה** אל **אוטובוס שהסיע את ילדי המושב** לבית הספר האזורי. 12 מהנוסעים, בהם 9 ילדים, נהרגו, ואחרים נפצעו. ילדי אביבים שנהרגו נקברו בחלקה מיוחדת בבית העלמין של **צפת**. ליד המושב, וגם בתוכו הוקמה **אנדרטה** לזכרם.

במהלך **מלחמת לבנון השנייה** התרחשו סמוך ליישוב קרבות קשים בין **צה"ל** ו**חזבאללה** באזור **מארון א-ראס** ו**כונת ג'ביל**. במהלך המלחמה נזכו עושבות נטלים לניכר הונשור והונשור הוב במסכנות חברים. הצבא

מקורות מידע לחקר

לקריאה נוספת [עריכת קוד מקור | עריכה]

• **אורי נדב** וד"ר **חיותה דויטש**, אתמול פער את לועו - סיפורים של אנשי אביבים. הוצאה פרטית, 2020.

קישורים חיצוניים [עריכת קוד מקור | עריכה]

 מדיה וקבצים בנושא **אביבים** בוויקישיתוף

- אביבים** באתר הרשות לפיתוח הגליל
- אביבים**, במרכז המידע לנגב ולגליל של תנועת אור
- פיוגוע באוטובוס ילדי אביבים, באתר ארכיון הסרטים הישראלי בסינמטק ירושלים, 1970
- אביבים**, באתר **רום גליל**

הערות שוליים [עריכת קוד מקור | עריכה]

- ¹ ² אוכלוסייה בעיריות, במועצות המקומיות והאזוריות וביישובים בעלי 2,000 תושבים לפחות - לפי **טבלה חודשית של למ"ס** עבור סוף אוקטובר 2023 (אומדן), בכל יתר היישובים - לפי **טבלה שנתית של למ"ס** עבור סוף 2021.
- ² ¹ הנתונים לפי **טבלת מדד חברתי כלכלי של למ"ס** נכון לשנת 2019
- ³ ¹ העדכון על פי שמות היישובים בישראל באתר האקדמיה ללשון העברית, 21 ביוני 2022
- ⁴ ¹ **עולים ראשונים נאחזו בעדולם, דבר**, 4 באפריל 1958
- ⁵ ¹ **נחום פונדק, נוף עם בעיות, דבר**, 31 באוקטובר 1958
- ⁶ ¹ **עולים התנחלו באביבים שבגליל, דבר**, 4 בספטמבר 1960
- ⁷ ¹ **אפרים תלמי, מתל חי אל אביבים, דבר**, 2 באוקטובר 1960
- ⁷ ¹ **צדוק אשל, בין בירה ליראון, למרחב**, 29 ביולי 1962

(למפת אצבע הגליל מוגדלת)
(למפת ישראל רגילה)
33°05′19″N 35°28′18″E﻿ / ﻿33.09139°N 35.47167°E﻿ / 33.09139; 35.47167

מדד חברתי-כלכלי - אשכול 6 מתוך 10
לשנת 2019^[2]

 אלוף פיקוד צפון **מוטה גור** מבקר בבית ספר ביישוב אביבים, ספטמבר 1960

מקורות מידע לחקר

מושב אביבים

1:49

תושבי אביבים על תקיפת הנ"ט

15K צפיות • לפני 4 שנים

'במושב משחזרים את בהלת הנ"ט: 'רעדתי ובכיתי' <https://bit.ly/2IPJjfc> אתם צופים בערוץ היוטיוב של ynet: עדכוני חדשות שוטפים, ראיונות מרתקים, ...

6:16

"הלול בשבילי זה כיפת ברזל": תושבי אביבים מרגישים מופקרים

30K צפיות • לפני 4 שנים

טו | חדשות - תאגיד השידור הישראלי

כאן | חדשות | למרות המתיחות בצפון בתחילת השבוע - תושבי אביבים לא מוטרדים מחיזבאללה אלא מההזנחה שהם חשים מצד הממשלה. כתבתו של אורי ...

מיון מקורות היסטוריים

- מקור מילולי (כתבה, דפי יומן, מכתב, מחקר אקדמאי, שיר, מסמך רשמי וכו')
- מקור חזותי (תמונה, ציור, תבליט, ממצא ארכיאולוגי וכו')
- מקור מילולי + חזותי (מטבע, לוגו, סרטון וכו')
- מקור ראשוני (נוצר על ידי האדם שיצר את המקור בזמן האירוע או בסמוך לו)
- מקור משני (נוצר על ידי מישהו שנתן ניתוח או פרשנות לאירוע המדובר)

במשקי-ספר בגליל

(שח.), מספר האורחים בליל הס' דר במשק יראון עלה פי אחד וחצי על מספר החברים והצעירים שנשלחו לעזרה מעין חרור. מעטים הם חברי המשק ביישוב-ספר זה – והצרכים מרובים. חן נעורים היה נסוך על חלר צים צעירים אלה, שעשו כל שביכלהם לשמחה ולשמח בחג. הקור בחוץ היה רב אותי לילה – וחגבול קרוב. ויבו חשנה האורחים, ובעיקר הר' רים ובני-משפחה. הם נבלעו כמעט בחדר-האוכל הגדול, שנותר בו עוד מקום נרחב לרבים-רבים, שאינם אצים להיחלץ ליישוב-ספר זה, שאדמתו מבר רכת ברובה ואווירו צח וסהור כסוף זה שמי חגליל.

סיילתי למזרח ליל הסדר בתחומי המשק בן העשר, וראיתי מה רבה עיד המלאכה לעשותה בתחומי החצר בל' בד. אך העושים מגין ייקחו? בקרבת מקום האדימו על גבעה מוריקה בתי מושב. דוסמים הבתים. אף כלב לא נבח. בקרני השמש נצנצה שמשות חלון בודדת. ריק המושב בגליל שסוף אור שמש ואוויר פסגות. יושביו עז' ברהו.

אפיון המקור

במשקי ספר בגליל, דבר 19, באפריל 1960

המקור: טור בעיתון

סוג המקור: מילולי, ראשוני

קריאה ראשונית

- מהי הכותרת? הכותרת מראה על הנושא המרכזי של הכתבה – מה קורה ביישובים המבודדים והרחוקים. הכותרת בוחרת להתייחס ליראון כדוגמה ליישוב כזה.
- מתי והיכן פורסם? בעיתון דבר, ב 19-באפריל. הכתבה מתייחסת לחגיגות ליל הסדר באותה השנה
- מי המחבר? לא ברור. ניתן לכתוב: "דבר."
- מי קהל היעד? קוראים של העיתון "דבר", "תקשורת המונים."
- מה סוג המקור? ראשוני 10, שנים אחרי ההקמה שלו.

במשקי-ספר בגליל

(שח.). בספר האורחים בליל הס' דר במשק יראון עלה פי אחד וחצי על מספר החברים והצעירים שנשלחו לעזרה מעין חרוד. מעטים הם חברי המשק ביישוב-ספר זה — והצרכים מרובים. חן נעורים היה נסוך על חלר צים צעירים אלה, שעשו כל שביכלהם לשמוח ולשמח בחג. הקור בחוץ היה רב אותו לילה — והגבול קרוב, ויבו חשנה האורחים, ובעיקר הר רים ובני-משפחה. הם נבלעו כמעט בחדר-האוכל הגדול, שנותר בו עוד מקום נרחב לרבים-רבים, שאינם אצים להיחלץ ליישוב-ספר זה, שאדמתו מבר רכת ברובה ואווירו צח וטהור כסוף זה שמי הגליל.

טיילתי למחרת ליל הסדר בתחומי המשק בן העשר, וראיתי מה רבה עיד המלאכה לעשותה בתחומי החצר בל' בד. אך העושים מגין ייקחו? בקרבת מקום האדימו על גבעה מוריקה בתי מושב. דוממים הבתים. אף כלב לא נבח. בקרני השמש נצנצה שמשות חלון בודדת. ריק המושב בגליל שסוף אור שמש ואוויר פסגות. יושביו פז' ברהו.

מספר האורחים בליל הסדר במשק יראון עלה פי אחד וחצי על מספר החברים והצעירים שנשלחו לעזרה מעין חרוד. מעטים הם חברי המשק ביישוב ספר זה — והצרכים מרובים. חן נעורים היה נסוך על חלוצים צעירים אלה, שעשו כל שביכולתם לשמוח ולשמח בחג. הקור בחוץ היה רב אותו לילה — והגבול קרוב. רבו השנה האורחים, ובעיקר הורים ובני-משפחה. הם נבלעו כמעט בחדר-האוכל הגדול, שנותר בו עוד מקום נרחב לרבים-רבים, שאינם אצים להיחלץ ליישוב-ספר זה, שאדמתו מבורכת ברובה ואווירו צח וטהור כטוהר שמי הגליל.

טיילתי למחרת ליל הסדר בתחומי המשק בן העשר. וראיתי מה רבה עוד המלאכה לעשותה בתחומי החצר בלבד. אך העושים מנין ייקחו? בקרבת מקום האדימו על גבעה מוריקה בתי מושב. דוממים הבתים. אף כלב לא נבח. בקרני השמש נצנצה שמשות חלון בודדת. ריק המושב בגליל שטוף אור שמש ואוויר פסגות. יושביו עזבוהו.

מהו הרעיון המרכזי של המקור? איך הוא מבסס את הטענה שלו?

מהי רמת האמינות של המקור?

כדי להעריך את אמינות המקור יש להתחשב בזמן שבו הוא נכתב (האם רחוק או קרוב לאירוע עצמו), באינטרסים האישיים של יוצר המקור ובהשוואה למקורות אחרים זמינים (במידה ויש).

כותב המקור מספר על חוויה שלו עצמו, אירוע שהוא נכח בו ממש כמה ימים לפני כן. זה מגביר את רמת האמינות שלו. זה לא סיפור שהוא שמע ממישהו. הוא ממש הלך בעצמו לבדוק. מצד שני זאת התרשמות של אדם יחיד. בשביל לבסס את האמינות הייתי מחפש עוד כתבה מאותה התקופה באותו הנושא, אולי מעיתון אחר.

